

Warszawa, dnia 3 lutego 2012 r.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

Departament Organizacyjny

Al. Ujazdowskie 11

00-950 Warszawa

tel. 22 23-90-830

www.ms.gov.pl

DO-I-5000-74/12

Pan

Andrzej Matusiewicz

Senator Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z pismem z dnia 12 stycznia 2012 r. dotyczącym zniesienia Sądów Rejonowych w: Lesku, Lubaczowie i Przeworsku, adresowanym do Ministra Sprawiedliwości Pana Jarosława Gowina, a przekazanym zgodnie z właściwością do Departamentu Organizacyjnego – uprzejmie przedstawiam, co następuje:

Na wstępie pragnę poinformować, że Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło prace w zakresie reformy struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego w celu podniesienia skuteczności organów wymiaru sprawiedliwości zarówno w płaszczyźnie orzeczniczej jak i funkcjonalnej. Wskazane zamierzenie ma zostać zrealizowane poprzez optymalne zorganizowanie sieci sądów, które z kolei przełoży się na racjonalne wykorzystanie kadry orzeczniczej.

W ramach projektowanych działań planuje się zniesienie sądów rejonowych o niewielkiej obsadzie orzeczniczej, która – co do zasady – jest pochodną niskiego wpływu spraw. W rezultacie stworzony zostanie model organizacyjny sądownictwa, w obrębie którego funkcjonowałyby jednostki sądowe szczebla rejonowego o optymalnej wielkości.

W celu zagwarantowania obywatelom dogodnego dostępu do sądu, wszystkie wydziały jednostek przewidzianych do zniesienia przekształcone zostaną w zamiejscowe wydziały (cywilny, karny, rodzinny i nieletnich, pracy oraz ksiąg wieczystych) sąsiednich sądów. Wskazane wydziały zamiejscowe usytuowane zostaną w budynkach stanowiących siedziby znoszonych sądów. Przedmiotowa zmiana organizacyjna nie spowoduje zatem negatywnych skutków społecznych i tym samym nie może być utożsamiana z ograniczeniem prawa obywateli do sądu.

W wyniku przeprowadzenia omawianej reorganizacji, w sądach rejonowych objętych zmianami, w których funkcjonować będą wydziały zamiejscowe, powstaną pionory orzecznicze o odpowiedniej etatyzacji. Umożliwi to lepsze i bardziej wydajne wykorzystanie przede wszystkim kadry sędziowskiej, rozumiane jako możliwość

orzekania, w zależności od potrzeb, w wydziale zamiejscowym lub też w wydziale jednostki macierzystej. Wskazać bowiem należy, że w małych jednostkach sądowych nieobecność choćby jednego sędziego w wydziale powoduje poważne problemy w bieżącym, sprawnym jego funkcjonowaniu i często skutkuje szybkim narastaniem zaległości. Jednocześnie z uwagi na niewielką obsadę orzeczniczą mały sądów rejonowych, nie ma możliwości racjonalnego przesunięcia sądów między wydziałami.

Wskutek przygotowanej reorganizacji, sędziowie będą mogli orzekać, w zależności od potrzeb, w wydziale zamiejscowym lub też w wydziale jednostki macierzystej. Nastąpi zatem wyrównanie obciążenia pracą sędziów, co przełoży się na realizację wymienionych na wstępie celów reformy. Należy przy tym zwrócić uwagę, że kwestie związane z przeniesieniem sędziego na inne miejsce służbowe uregulowane są w art. 75 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98 poz. 1070. z późn. zm.).

Pracownicy administracyjni zatrudnieni w wydziałach orzeczniczych sądów przewidzianych do zniesienia będą w dalszym ciągu wykonywali swe obowiązki w ramach wydziałów zamiejscowych. Natomiast urzędnicy agent administracyjnych likwidowanych sądów będą mogli znaleźć zatrudnienie w wydziałach orzeczniczych wymagających wzmocnienia, lub też ewentualnie w agendach administracyjnych jednostek macierzystych.

Istotne znaczenie ma również fakt, iż na skutek lepszego wykorzystania kadry orzeczniczej w sądach objętych zmianami, w dalszej perspektywie czasowej możliwe będzie przenoszenie uwolnionych etatów sędziowskich do sądów o znacznie większym obciążeniu pracą, gdzie występują zaległości strukturalne w rozpoznawaniu spraw.

Jakkolwiek omawiane zmiany organizacyjne skutkować będą ograniczeniem wydatków w związku z likwidacją stanowisk funkcyjnych w znoszonych sądach, to jednak poszukiwanie oszczędności w budżecie resortu sprawiedliwości nie stanowiło decydującej przesłanki dla podjęcia działań w zakresie zniesienia niewielkich sądów rejonowych.

Przygotowany w Ministerstwie Sprawiedliwości projekt rozporządzenia uwzględniający zniesienie niektórych sądów rejonowych jest konsultowany z prezesami sądów apelacyjnych i sądów okręgowych, w tym z Prezesami Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie oraz Sądów Okręgowych w Krośnie i Przemyślu w zakresie między innymi zaproponowanej reorganizacji Sądów Rejonowych w: Lesku, Lubaczowie i Przeworsku. Wskazany projekt ma charakter wstępny, a zatem ostateczne decyzje nie zostały dotychczas podjęte.

Wszystkie wystąpienia odnoszące się do przedmiotowej reorganizacji, i zawarte w nich argumenty, wpływające od władz samorządowych i prezesów zainteresowanych sądów są przedmiotem wnikliwej analizy właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości. W przypadku uwzględnienia postulowanych zmian, przygotowany zostanie nowy projekt rozporządzenia, który poddany zostanie ponownym konsultacjom.

Reasumując pragnę zwrócić uwagę, że celem omawianej reformy sądownictwa jest zracjonalizowanie nadmiernie rozdrobnionej struktury sądownictwa powszechnego, a nie degradacja powiatów. Istotne jest przy tym, iż zgodnie z postanowieniami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, władza sądownicza jest

niezależna od innych władz. Tym samym, Minister Sprawiedliwości kształtując sieć sądownictwa powszechnego nie jest w żaden sposób ograniczony założeniami reformy administracyjnej i podziałem terytorialnym kraju.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora
Departamentu Organizacyjnego
Tomasz Jaskłowski
sędzia